

La veu de l'aprenent

El concepte de participació que actualment predomina i aplica el sistema està més centrat en la institució escolar (article 23 de la LEC "Instruments per a la participació i la representació dels alumnes") que no pas en l'alumne com a persona i com a aprenent. En el sistema escolar els aprenents tenen molt poc a dir respecte a la forma i el contingut de la seva educació. Els estudiants són rarament consultats o escoltats pels assumptes que tenen a veure amb la conducció i el desenvolupament del seu aprenentatge. La participació activa de l'alumne en la presa de decisions sobre el seu aprenentatge és un dels elements de la personalització que més pot contribuir a augmentar el rendiment, la motivació i la satisfacció.

Per personalitzar l'aprenentatge, cal que l'aprenent tingui més possibilitat d'elecció i que trobi maneres de fer sentir la seva veu. Promoure la veu de l'aprenent implica proporcionar experiències educatives en què participi progressivament en les decisions sobre la planificació, els continguts i l'avaluació dels seus aprenentatges.

L'entorn professional de l'educació comparteix l'opinió que és fonamental que l'aprenent s'involucri activament en el seu aprenentatge. El problema és com conceptualitzar-ho i com aconseguir-ho a gran escala, d'una manera realment significativa per a tot l'alumnat. Donar veu a l'aprenent comporta canviar els processos, els mecanismes i les formes en què els aprenents poden tenir influència directa en la seva educació.

Els centres i el professorat han d'estimular i fer possible que els estudiants expressin les seves opinions, dialoguin respecte a aquestes i duguin a terme les accions o els canvis pertinents. Donar veu a l'aprenent no vol dir que el professorat cedeixi la seva autoritat a l'alumnat; vol dir considerar les idees i perspectives dels alumnes, respectar el que tothom vulgui dir, arriscar-se, compartir, escoltar, comprometre's i treballar junts, en partenariat.

L'aprenent és una persona que aprèn en diferents escenaris i té les eines per analitzar, interpretar, integrar, modificar i ser crític amb allò susceptible de conèixer. És una persona que és conscient que ha de fer el seu propi itinerari d'aprenentatge personal al llarg de la vida, però que mai el pot fer sol: sempre l'ha de fer amb l'altre, amb els altres. És una persona que és competent en l'ús de multiplicitat de fonts d'informació i sap comprendre i utilitzar diferents llenguatges comunicatius; una persona que sobretot té criteri propi i actitud solidària per poder participar en una construcció personal de la seva pròpia vida i l'entorn familiar; amb una participació activa en la comunitat, en el seu món relacional, professional, associatiu, cultural i també social, que li permet comprendre el món complex que vivim i participar activament per fer-lo més ecològic, just i solidari.

Ferran Ruiz Tarragó

President del Consell Escolar de Catalunya